

Ordin nr.....pentru modificarea și completarea Ordinului Nr. 1274/C/111/2037/1123/C/2017 din 3 august 2017 privind modelul informării scrise înmânate suspectilor sau inculpaților în cadrul procedurilor penale în care sunt privați de libertate sau persoanelor care sunt arestate în scopul executării unui mandat european de arestare

În temeiul:

- art. 209 alin. (17), art. 218 alin. (4), art. 228 alin. (2) și art. 244¹ din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, cu modificările și completările ulterioare;

- titlului III "Dispoziții privind cooperarea cu statele membre ale Uniunii Europene în aplicarea Deciziei-cadru nr. 2002/584/JAI a Consiliului Uniunii Europene din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre" din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară;

- art. 13 din Hotărârea Guvernului nr. 652/2009 privind organizarea și funcționarea Ministerului Justiției, cu modificările și completările ulterioare;

- art. 7 alin. (5) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 30/2007 privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, aprobată cu modificări prin Legea nr. 15/2008, cu modificările și completările ulterioare;

- art. 62 alin. (1), art. 70 alin. (1) și (2), art. 76 din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

- art. 7 alin. (3) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, republicat, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul justiției, ministrul afacerilor interne, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție și procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție emit următorul ordin:

Articol unic

Ordinul Nr. 1274/C/111/2037/1123/C/2017 din 3 august 2017 privind modelul informării scrise înmânate suspectilor sau inculpaților în cadrul procedurilor penale în care sunt privați de libertate sau persoanelor care sunt arestate în scopul executării unui mandat european de arestare se modifică după cum urmează:

1. Art. 1 se modifică și va avea următorul cuprins:

“ Art. 1

În aplicarea art. 209 alin. (17), art. 218 alin. (4), art. 228 alin. (2) și art. 244¹ din Legea nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 486 din 15 iulie 2010, cu modificările și completările ulterioare, a titlului III "Dispoziții privind cooperarea cu statele membre ale Uniunii Europene în aplicarea Deciziei-cadru nr. 2002/584/JAI a Consiliului Uniunii Europene din 13 iunie 2002 privind mandatul european de arestare și procedurile de predare între statele membre" din Legea nr. 302/2004 privind cooperarea judiciară internațională în materie penală, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 411 din 27 mai 2019, cu modificările și completările ulterioare, și a art. IV din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 18/2016 pentru modificarea și completarea Legii nr. 286/2009 privind Codul penal, Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală,

precum și pentru completarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 304/2004 privind organizarea judiciară, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 389 din 23 mai 2016, formularul cuprinzând informarea scrisă a suspectilor sau inculpaților în cadrul procedurilor penale în care sunt privați de libertate sau persoanelor arestate în baza unui mandat european de arestare, cu privire la drepturile acestora, va avea forma prevăzută în anexele nr. 1, 2 și 3, care fac parte integrantă din prezentul ordin.”

2. Literele A și C ale Anexei 2 referitoare la Informarea privind drepturile persoanei private de libertate în baza unui mandat european de arestare se modifică și vor avea următorul cuprins:

”A. Dreptul de a fi informat cu privire la conținutul mandatului european de arestare

Aveți dreptul să fiți informat, în limba pe care o înțelegeți, cu privire la motivele reținerii și la conținutul mandatului european de arestare.

Aveți dreptul de a vi se înmâna o copie a mandatului european de arestare și traducerea acestuia.

În cazul în care ați fost condamnat în lipsă, aveți dreptul de a vi se înmâna o copie a hotărârii.

C. Dreptul de a fi asistat de un avocat

Aveți dreptul de a fi asistat de un avocat, ales sau numit din oficiu. Dacă nu aveți posibilitatea să vă angajați un avocat ales, organele de poliție, procurorul sau judecătorul în fața căruia veți fi prezentat trebuie să vă informeze cum puteți obține asistență juridică gratuită.

Măsura reținerii sau arestării provizorii poate fi luată numai după ascultarea dumneavoastră în prezența avocatului.

Dacă vi se acordă asistență juridică din oficiu, aceasta este gratuită.

Avocatul este independent de organele de poliție, procuror și judecător și nu va divulga, fără acordul dumneavoastră, nicio informație pe care i-o comunicați. Aveți dreptul de a discuta cu un avocat în condiții de confidențialitate.

În cazul în care ați fost arestat provizoriu în baza unui mandat european de arestare, aveți dreptul de a solicita să fiți asistat de către un avocat în statul emitent, ales sau desemnat din oficiu. ”

2. După Anexa 2 se introduce o Anexă nouă, Anexa nr.3 având următorul cuprins:

“ANEXA 3

INFORMARE

privind drepturile persoanei minore private de libertate în cadrul procesului penal

Dacă aveți mai puțin de 18 ani și împotriva dumneavoastră s-a dispus măsura reținerii, a arestului la domiciliu sau a arestării preventive, aveți următoarele drepturi:

A. Dreptul de a nu da nicio declarație pe parcursul procesului penal

Refuzul de a da declarații nu va fi interpretat ca o declarație de vinovăție și nu va atrage alte consecințe defavorabile asupra dumneavoastră.

Dacă veți da declarații, acestea vor putea fi folosite ca mijloc de probă împotriva dumneavoastră.

B. Dreptul de a fi informat cu privire la fapta pentru care sunteți arestat/reținut și la încadrarea juridică a acesteia

În cazul în care sunteți arestat în baza unui mandat european de arestare, aveți dreptul să fiți informat cu privire la conținutul acestuia. În cazul în care ați fost condamnat în lipsă, aveți dreptul de a vi se înmâna o copie a hotărârii .

C. Dreptul de a consulta dosarul, în condițiile legii

Puteți consulta dosarul dumneavoastră în condițiile prevăzute de lege, personal sau prin avocat. Aceasta înseamnă că puteți studia actele dosarului, puteți nota date sau informații din dosar și puteți obține fotocopii (copii xerox) pe cheltuiala dumneavoastră.

Data și durata consultării, în cursul urmăririi penale, vor fi stabilite de către procuror.

În cursul urmăririi penale, procurorul poate restricționa motivat consultarea dosarului, pentru motive temeinice. Dacă aveți calitatea de inculpat, această restricționare nu poate dura mai mult de 10 zile.

În toate cazurile, avocatului care vă asistă sau vă reprezintă nu îi poate fi restricționat dreptul de a consulta declarațiile dumneavoastră.

D. Dreptul de a avea un avocat

Aveți dreptul de a fi asistat și reprezentat de un avocat ales și plătit de dumneavoastră.

Dacă nu doriți să vă desemnați un avocat ales, vi se va desemna un avocat din oficiu.

Dacă vi se desemnă un avocat din oficiu, serviciile acestuia sunt gratuite.

În cazul în care ați fost arestat provizoriu în baza unui mandat european de arestare, aveți dreptul de a solicita să fiți asistat de către un avocat în statul emitent, ales sau desemnat din oficiu.

E. Dreptul de a propune administrarea de probe în condițiile prevăzute de lege, de a ridica excepții și de a pune concluzii

Puteți propune administrarea de probe (de exemplu, audierea unor persoane, efectuarea unor expertize, prezentarea unor înscrisuri sau mijloace materiale de probă), puteți ridica excepții (de exemplu, excepții de necompetență, excepții cu privire la legalitatea sesizării instanței, legalitatea administrării probelor și a efectuării actelor de către organele de urmărire penală - în procedura camerei preliminare, excepții de neconstituționalitate) și puteți pune concluzii prin exprimarea punctului dumneavoastră de vedere cu privire la toate aspectele cauzei.

F. Dreptul de a formula orice alte cereri pe parcursul procesului penal, ce țin de soluționarea laturii penale și civile a cauzei

Puteți formula orice alte cereri care contribuie la soluționarea cauzei dumneavoastră (spre exemplu, cereri de recuzare, cereri de acordare a înlesnirilor necesare pregătirii apărării efective, cereri de schimbare a încadrării juridice).

G. Dreptul de a beneficia în mod gratuit de un interpret

Dacă nu vorbiți sau nu înțelegeți limba vorbită de autorități, aveți dreptul de a beneficia în mod gratuit de un interpret, care vă va ajuta să comunicați cu autoritățile, să luați cunoștință de piesele dosarului, să vorbiți și să puneți concluzii în instanță.

Dacă nu vorbiți sau nu înțelegeți limba vorbită de autorități, aveți dreptul de a vă fi comunicată o traducere scrisă a rechizitoriului, precum și a minutei și a hotărârii instanței.

În cazurile în care asistența juridică este obligatorie, interpretul vă poate ajuta în mod gratuit să comunicați cu avocatul dumneavoastră.

Aveți dreptul de a vi se comunica în limba pe care o înțelegeți motivele pentru care ați fost reținut/arestat la domiciliu/arestat preventiv.

H. Dreptul de a apela la un mediator

În cazurile permise de lege, aveți dreptul de a folosi procedura medierii pentru stingerea conflictului.

Nu puteți fi constrâns să folosiți medierea dacă nu doriți acest lucru.

I. Dreptul de a fi informat cu privire la drepturile dumneavoastră

Aveți dreptul ca organele judiciare (polițist, procuror, judecător) să vă comunice care sunt drepturile dumneavoastră pe parcursul urmăririi penale și al judecății.

J. Dreptul de a informa o altă persoană cu privire la arestare sau reținere/informarea consulatului sau ambasadei țării dumneavoastră

Imediat după luarea măsurii reținerii sau a arestului la domiciliu aveți dreptul de a anunța personal sau de a solicita organului judiciar care a dispus măsura să anunțe un membru al familiei dumneavoastră sau o altă persoană aleasă de dumneavoastră despre măsura care a fost luată și despre locul unde vă aflați.

Dacă asupra dumneavoastră a fost luată măsura arestului preventiv:

- judecătorul va informa de îndată un membru al familiei dumneavoastră ori o altă persoană desemnată de dumneavoastră;

- imediat după ce veți fi dus într-un loc de deținere, aveți dreptul de a anunța personal sau de a cere administrației locului de deținere să anunțe un membru al familiei sau o altă persoană aleasă de dumneavoastră despre locul unde vă aflați.

Atât în cazul reținerii, cât și al arestării preventive, dacă veți fi mutat într-un alt loc de deținere, aveți de asemenea dreptul de a anunța personal sau de a cere administrației locului de deținere să înștiințeze un membru al familiei sau o altă persoană aleasă de dumneavoastră asupra locului în care ați fost transferat.

În cazul reținerii și al arestării preventive, dreptul de a anunța personal aceste persoane vă poate fi refuzat doar pentru motive temeinice, care se consemnează în procesul-verbal.

Dacă nu sunteți cetățean român, aveți dreptul de a anunța sau de a cere polițistului sau procurorului (dacă sunteți reținut) sau judecătorului ori instanței de judecată (dacă sunteți arestat preventiv sau arestat la domiciliu) anunțarea misiunii diplomatice ori oficiului consular al statului al cărui cetățean sunteți.

Dacă nu doriți să anunțați autoritățile din țara dumneavoastră, puteți anunța sau cere anunțarea unei organizații internaționale umanitare.

De asemenea, dacă sunteți refugiat sau, din orice alt motiv, vă aflați sub protecția unei organizații internaționale puteți anunța sau solicita anunțarea reprezentanței acesteia.

K. Dreptul la evaluare medicală și asistență medicală

Dacă sunteți arestat preventiv sau reținut, aveți dreptul la o evaluare medicală, precum și la asistență medicală, în condițiile legii. Vă rugăm să spuneți organului judiciar dacă aveți nevoie de astfel de asistență.

L. Perioada de privare de libertate

Puteți fi reținut de către polițist sau procuror pentru cel mult 24 de ore. În durata reținerii nu se includ timpul strict necesar conducerii la sediul organului judiciar și nici termenul de 8 ore în cazul în care ați fost adus cu mandat de aducere.

Măsura arestului la domiciliu și măsura arestării preventive pot fi luate împotriva dumneavoastră, atât în timpul urmăririi penale, cât și în procedura camerei preliminare și în timpul judecății, pentru o perioadă de 30 de zile.

În cursul urmăririi penale această perioadă poate fi prelungită de către judecătorul de drepturi și libertăți, fiecare prelungire neputând să depășească 30 de zile. Durata maximă a măsurii arestului la domiciliu sau arestării preventive, în cursul urmăririi penale, este de 180 de zile.

În cursul procedurii de cameră preliminară și al judecății judecătorul poate menține măsura după expirarea celor 30 de zile.

În cursul judecății în primă instanță, durata totală a arestului la domiciliu sau a arestului preventiv nu poate fi mai mare de jumătatea maximului pedepsei prevăzute în lege pentru infracțiunea pentru care sunteți judecat. În toate cazurile, durata arestului la domiciliu sau a arestării preventive în primă instanță nu poate depăși 5 ani.

Reținerea și arestarea preventivă pot fi dispuse față de dumneavoastră în mod excepțional.

M. Dreptul de a contesta măsura dispusă

- Dacă sunteți reținut:

Dacă ați fost reținut de poliție, aveți dreptul de a contesta măsura la procurorul care supraveghează urmărirea penală, înainte de expirarea duratei acesteia. Procurorul se va pronunța de îndată.

Dacă ați fost reținut de către procuror, puteți contesta măsura la prim-procurorul parchetului sau, după caz, la procurorul ierarhic superior. Acesta se va pronunța de îndată.

- Dacă sunteți arestat preventiv sau la domiciliu, în cursul urmăririi penale sau în cursul procedurii de cameră preliminară, puteți formula o contestație în termen de 48 de ore de la pronunțare, dacă ați fost prezent la pronunțare, sau de când măsura v-a fost comunicată, dacă nu ați fost prezent la pronunțare.

Contestația o veți depune la judecătorul de drepturi și libertăți sau la judecătorul de cameră preliminară care a luat măsura arestării preventive sau la domiciliu a dumneavoastră.

Dacă sunteți arestat preventiv sau la domiciliu în cursul judecății:

Puteți formula o contestație în termen de 48 de ore de la pronunțare (dacă ați fost prezent la pronunțare) sau de când măsura v-a fost comunicată, dacă nu ați fost prezent la pronunțare. Împotriva încheierii prin care s-a dispus arestarea provizorie în baza unui mandat european de arestare, aveți dreptul de a formula contestație în termen de 24 de ore de la pronunțare.

Contestația o veți depune la instanța care a dispus măsura.

N. Dreptul de a cere revocarea sau înlocuirea măsurii arestului la domiciliu sau a arestării preventive

Aveți dreptul de a cere revocarea măsurii privative de libertate, în cazul în care considerați că au încetat temeiurile care au determinat-o sau au apărut împrejurări noi din care rezultă nelegalitatea măsurii, precum și dreptul de a cere înlocuirea măsurii privative de libertate cu o altă măsură preventivă mai ușoară.

O. Dreptul de a contesta durata procesului penal

Dacă activitatea de urmărire penală sau de judecată nu se îndeplinește într-o durată rezonabilă, aveți dreptul de a introduce o contestație prin care solicitați accelerarea procedurii.

Contestația poate fi introdusă după cel puțin un an de la începerea urmăririi penale (pentru cauzele aflate în cursul urmăririi penale), după cel puțin un an de la trimiterea în judecată (pentru cauzele aflate în cursul judecății în primă instanță) și după cel puțin 6 luni de la

sesizarea instanței cu o cale de atac (pentru cauzele aflate în căile de atac ordinare sau extraordinare).

P. Dreptul de a fi informat cu privire la principalele etape ale procesului penal

Organele judiciare trebuie să vă informeze cu privire la principalele etape ale unui proces penal.

Q. Dreptul ca părinții sau, după caz, tutorele, curatorul ori persoana în îngrijirea sau supravegherea vă aflați temporar ori, în situațiile prevăzute de lege, un alt adult desemnat de dumneavoastră și acceptat de organul judiciar să primească informațiile privind drepturile dumneavoastră.

R. Dreptul la protecția vieții private, în condițiile legii;

Legea prevede anumite reguli pentru protejarea vieții dumneavoastră private. Spre exemplu, ședința de judecată este nepublică.

S. Dreptul de a fi însoțit de părinți sau, după caz, tutore, curator ori persoana în îngrijirea sau supravegherea căreia vă aflați temporar ori, în situațiile prevăzute de lege, un alt adult desemnat de dumneavoastră și acceptat de organul judiciar, în timpul diferitelor etape ale procedurii, conform legii

La efectuarea oricărui alt act de urmărire penală la care sunteți citat, vor fi citați și părinții sau, după caz, tutorele, curatorul ori persoana în îngrijirea sau supravegherea căreia vă aflați temporar ori, în situațiile prevăzute de lege, un alt adult desemnat de dumneavoastră și acceptat de organul judiciar, în condițiile legii.

T. Dreptul de a fi evaluat prin intermediul referatului de evaluare;

Acest referat de evaluare va fi efectuat de către serviciul de probațiune. În timpul urmăririi penale, procurorul poate decide dacă este necesar referatul de evaluare. În cazul în care veți fi trimis în judecată, referatul de evaluare este obligatoriu, cu excepția cazului în care efectuarea acestuia contravine interesului superior al minorului.

Dacă pe parcursul procesului penal, situația dumneavoastră se schimbă considerabil, puteți solicita organului judiciar efectuarea unui nou referat de evaluare.

Aceeași cerere o pot face părinții sau, după caz, tutorele, curatorul ori persoana în îngrijirea sau supravegherea căreia vă aflați.

Organul judiciar va decide cu privire la cerere.

U. Dreptul de a fi prezent la judecarea cauzei;

V. Dreptul la exercitarea căilor de atac, în condițiile legii;

W. Dreptul la condiții speciale de executare a măsurii private de libertate.

Aveți dreptul la un regim special de executare a măsurii reținerii sau arestului preventiv, stabilit prin lege, potrivit vârstei dumneavoastră.

X. Dacă aveți mai puțin de 18 ani, cauza dumneavoastră va fi judecată de urgență și cu precădere.”

NOTĂ: Persoanei minore private de libertate în baza unui mandat european de arestare i se înmânează și informarea prevăzută la Anexa nr.2.

Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

Ministrul Justiției,
Stelian ION

Ministrul Afacerilor Interne,
Lucian Nicolae BODE

Președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție,
Corina-Alina CORBU

Procurorul General al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție,
Gabriela Scutea

Titlul proiectului de act normativ: *Ordin pentru modificarea și completarea Ordinului Nr. 1274/C/111/2037/1123/C/2017 din 3 august 2017 privind modelul informării scrise înmânate suspectilor sau inculpaților în cadrul procedurilor penale în care sunt privați de libertate sau persoanelor care sunt arestate în scopul executării unui mandat european de arestare*